

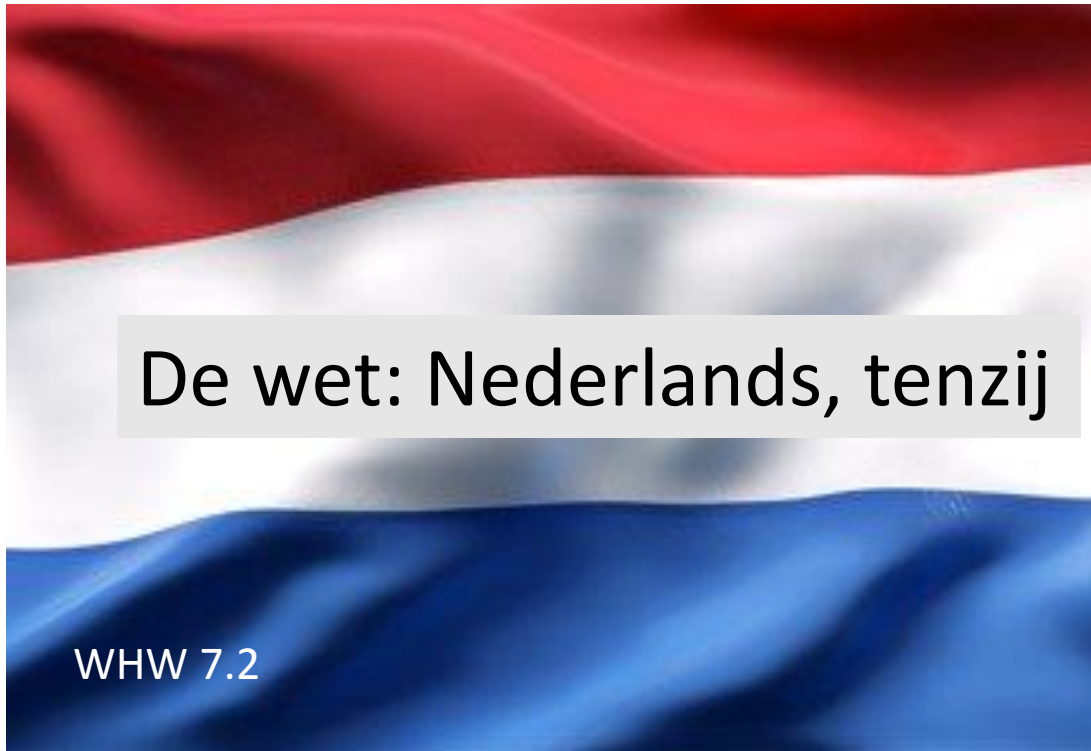

Annette de Groot

De nadelen en risico's van het Engels als instructietaal in het hoger onderwijs

Gent 14 september 2018-
Engels als voertaal in het
hoger onderwijs

De wet als tandeloze tijger

Bachelor: 23% Master: 74%

Inconsistenties

- Inconsistent met de Nederlandse wet op het hoger onderwijs (WHW 7.2 en 1.3)
- Inconsistent met het anderstaligenbeleid
- Inconsistent met het Europese meertaligheidsbeleid

Risico's en gevolgen

- Het vervreemden van een groot deel van de Nederlandse samenleving van de universiteit
- Steeds verdergaande eenzijdige oriëntatie op en onderhorigheid aan de Angelsaksische cultuur- *Provincialisme!*
- Systematische bevoordeling van moedertaalsprekers van het Engels, nu ook in het onderwijs
(onderzoek: *publish or perish in English*)
- Arbeidsrechtelijke consequenties
- Belemmering integratie van aanwezige buitenlandse studenten

Risico's en gevolgen

- Gebruik van een mankerend taalinstrumentarium
- >Docenten: belemmeringen bij kennisoverdracht
- >Studenten: belemmeringen bij kennisverwerving en academische ontwikkeling; geremdheid om actief verbaal deel te nemen aan het onderwijs

Gebruik van een mankerend taalinstrumentarium

- Minder geautomatiseerde grammaticale analyse
- Grotere mentale belasting bij spreker en luisteraar
- Spraakaccent

Geringere verstaanbaarheid en begrip

Tragere informatieverwerking

Opname van minder details

Verminderde geloofwaardigheid van de spreker

- Tragere woordherkenning en woordproductie
- Kleinere en oppervlakkigere woordenschat

Aanzienlijk kleinere woordenschat

- Hoog opgeleide volwassen moedertaalsprekers van een taal: 19-20 duizend woordfamilies
- Hoog opgeleide volwassen tweedetaalsprekers van een taal: 8-11 duizend woordfamilies (*vergelijkbaar met een 9-jarige moedertaalspreker!*)
- De wel gekende woorden worden oppervlakkiger gekend
- Veel minder kennis van vaste meerwoordsconstructies en idiomatische uitdrukkingen

Gevolgen van het “ontwoorden” van de instructietaal

Het knevelen van het uitdrukkingsvermogen, het begripsvermogen en het denkvermogen van studenten en docenten

Orwell over Newspeak:

“Newspeak was niet ontworpen om het denkbereik te verbreden maar om het te versmallen, en dit doel werd indirect bereikt door de woordkeuze tot een minimum te reduceren”

“Elke afname van het aantal woorden is winst, want hoe kleiner de woordkeuze, des te kleiner de neiging om überhaupt na te denken”

Voor een aanzienlijk deel van de studenten is het Nederlands al onvoldoende om zich optimaal academisch te ontwikkelen

Met het Engels als instructietaal is de overgrote meerderheid van docenten en studenten talig deficiënt!

Onderwijzen in het zwakkere Engels is als

- Beeldhouwen met een botte beitel
- Portretschilderen met de verfkwast van de huisschilder
- Mandala's inkleuren met stompe kleurpotloden
- Figuurzagen met een cirkelzaag

Het gereedschap is niet op orde

Negatief effect op de onderwijskwaliteit!

Gevolgen voor het Nederlands

Bij *studenten* in *volledig* Engelstalige opleidingen:

- stagneert de Nederlandse taalvaardigheid op het niveau bereikt aan het einde van het VWO
- Neemt de Nederlandse taalvaardigheid in de loop van de studie mogelijk zelfs af (*use it or lose it*)
- Het academische Nederlands zullen ze niet verwerven

Bij *docenten* kunnen het academische Nederlands en hun Nederlandse taalvaardigheid in het algemeen verzwakken

Het verdwijnen van het Nederlands als wetenschaps- en cultuurtaal

Waar voor de Nederlandse Taal en Cultuur
Afdeling

Vaart met
taalvaardigheid
Nederlands in
het hoger onderwijs

De taalkundige Robert Philipson:

Het Engels is als een koekoek: zoals de koekoek parasiteert op andere vogelsoorten, parasiteert het Engels op de andere Europese talen en bedreigt daarmee hun vitaliteit.

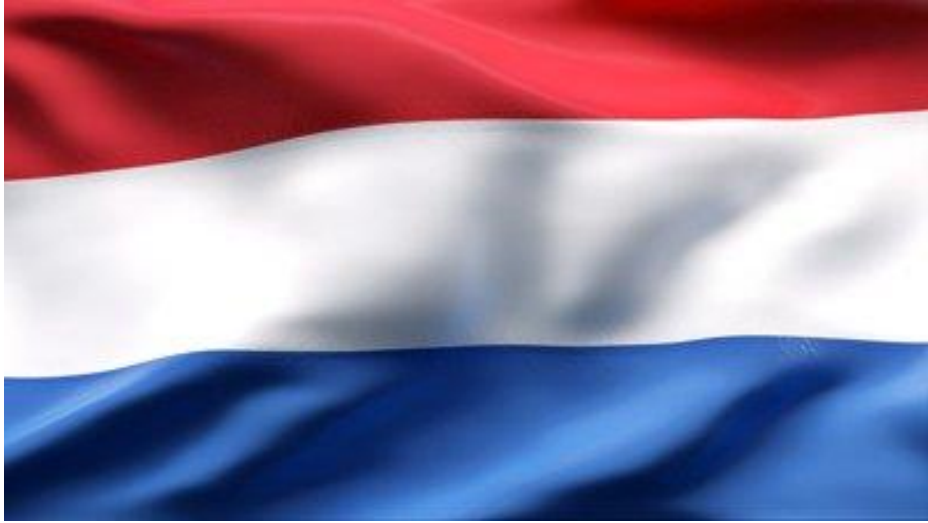
Anderen gebruiken het beeld van het Engels als een *lingua tyrannosaura*

Het Engels is een wolf in schaapskleren

Uiteindelijk: een stelsel van verarmde Europese landstalen

Op weg naar culturele en talige uniformiteit in Europa?

Tenslotte: een gemiste kans voor studenten en staf om *echt* tweetalig te worden. Mogelijk zelfs een verzwakking van tweetaligheid

Voordelen van echte tweetaligheid (naast de praktische):

- Vergrote cognitieve flexibiliteit en creativiteit
- Sterker ontwikkeld vermogen om concepten te vormen
- Omvangrijker arsenaal van concepten
- Beter ontwikkelde metacognitie
- Groter werkgeheugen
- Bescherming tegen cognitieve achteruitgang bij veroudering (?)

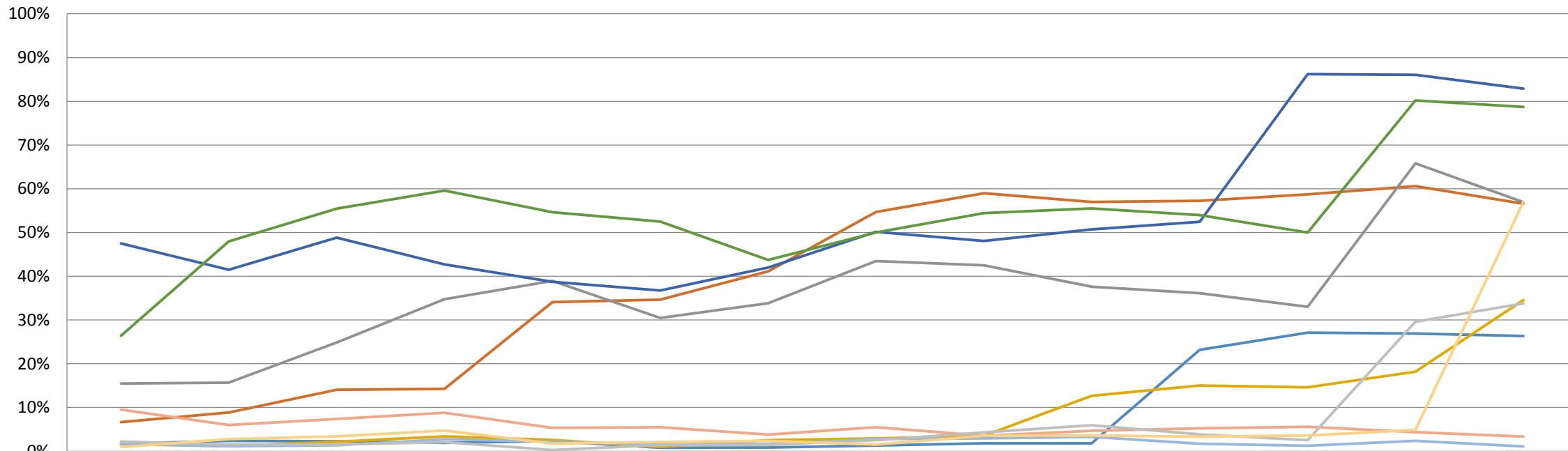

Gegeven alle nadelige gevolgen: waarom verengelsen al die universitaire opleidingen?

Omdat verengelsen een extreem effectieve manier is om buitenlandse studenten naar de opleidingen te lokken.

- Voor start Engelstalige bachelor
- Bij start Engelstalige bachelor

% Internationale studenten in eerstejaars instroom - Bachelor Psychologie

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
EUR	2%	2%	2%	2%	2%	1%	1%	1%	2%	2%	23%	27%	27%	26%
RUG	7%	9%	14%	14%	34%	35%	41%	55%	59%	57%	57%	59%	61%	57%
RUN	15%	16%	25%	35%	39%	30%	34%	43%	42%	38%	36%	33%	66%	57%
UL	2%	1%	2%	3%	3%	1%	3%	3%	4%	13%	15%	15%	18%	35%
UM	48%	41%	49%	43%	39%	37%	42%	50%	48%	51%	52%	86%	86%	83%
UT	26%	48%	55%	60%	55%	52%	44%	50%	54%	56%	54%	50%	80%	79%
UU	2%	1%	1%	3%	2%	2%	2%	3%	3%	3%	2%	1%	2%	1%
UvA	10%	6%	7%	9%	5%	6%	4%	5%	4%	5%	5%	6%	4%	3%
UvT	2%	2%	2%	2%	0%	1%	1%	3%	4%	6%	4%	3%	30%	34%
VU	1%	3%	3%	5%	2%	2%	2%	1%	4%	4%	3%	4%	5%	57%

Percentages buitenlandse studenten vóór en na het aanbieden van een volledig Engelstalig programma Psychologie

	Voor	Na		Voor	Na
Rotterdam	2%	23%	Groningen	14%	34%
Nijmegen	33%	66%	Leiden	18%	35%
Maastricht	52%	86%	Twente	50%	80%
UvA	3%	50%	VUA	5%	57%
Tilburg	3%	30%			

Vervolgens: weer meer studenten zonder evenredige stijging van het budget voor onderwijs; dus weer massalere college's en minder kleinschalig onderwijs en daarmee: **kwaliteitsverlies van het onderwijs.**

Zolang de bekostigingssystematiek niet verandert en/of de wet niet wordt gerespecteerd: *Een neerwaartse spiraal*

“Internationaliseren van het hoger onderwijs via onderwijsverengelsing is als een Trojaans paard, als het turfschip van Breda: het venijn zit hem niet in het houten casco maar in de lading, die parasiterende Engelse koekoek”

Een pas op de plaats!